

Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid

ADVIES BIJ HET VOORONTWERP VAN DECREET
BETREFFENDE HET VOEREN VAN EEN BELEID
TER AANMOEDIGING VAN DE TECHNOLOGISCHE INNOVATIE.

**ADVIES BIJ HET VOORONTWERP VAN DECREET BETREFFENDE
HET VOEREN VAN EEN BELEID TER AANMOEDIGING VAN DE
TECHNOLOGISCHE INNOVATIE.**

1. Situering

1.1. In toepassing van artikel 3, § 4 van het decreet van 15 december 1993 tot oprichting van de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid vraagt de **minister-president** de VRWB om **advies** bij het voorontwerp van **decreet** betreffende het voeren van een *beleid ter aanmoediging van de technologische innovatie*.

1.2. De **minister-president** vraagt in zijn brief van 10 februari 1998 dit advies binnen een termijn van één maand. Gelet op de programmatie van de VRWB-vergaderingen en na ruggespraak met het kabinet, kon deze termijn verlengd worden.

1.3. De adjunct-kabinetschef van de minister-president heeft de **doelstellingen** van het voorontwerp van decreet uitvoerig toegelicht in de **commissie Technologiebeleid** van 18 maart 1998, die vervolgens het voorliggende advies heeft voorbereid.

2. Inhoudelijke krachtlijnen van het decreet

2.1. Het voorontwerp van decreet creëert het algemeen kader voor het voeren van een beleid voor de aanmoediging van de **technologische innovatie**. Het decreet beperkt zich tot de technologische innovatie, die **gedefinieerd wordt** als deelverzameling van de economische innovatie, op zijn beurt een deelverzameling van het groter begrip innovatie.

2.2. Het decreet somt de **types van activiteiten** op, waarop het decreet van toepassing is, m.n. de ontwikkeling, de verspreiding, de aanwending en de ondersteuning van wetenschappelijk-technologische kennis.

2.3. Het decreet geeft de Vlaamse regering de opdracht een beleid te voeren voor de aanmoediging van de technologische innovatie en bepaalt dat ze daarvoor een beroep doet op het IWT-Vlaanderen.

2.4. Dit beleid wordt omschreven en gemotiveerd in een beleidsplan dat aan het Vlaams parlement wordt voorgelegd, na voorafgaand de VRWB en de SERV om advies te hebben gevraagd.

2.5. Het decreet legt de basis voor de financiële steunmechanismen, die de Vlaamse overheid kan aanwenden voor de aanmoediging van de technologische innovatie. Het betreft (1) steun aan projecten voor ontwikkeling en aanwending van wetenschappelijk-technologische kennis, op initiatief van bedrijven; (2) steun aan projecten voor de ontwikkeling van wetenschappelijk-technologische kennis, de verspreiding en/of de ondersteuning ervan, op initiatief van niet-commerciële samenwerkingsverbanden tussen bedrijven, instellingen en/of organisaties; (3) steun aan de interface-activiteiten van de Vlaamse universiteiten.

2.6. Het budgettair fonds 'FIOV' wordt opgeheven, wat een drastische vereenvoudiging van budgettaire procedures en dossierstromen zal toelaten.

2.7. Het decreet verbreedt de doelstelling van het IWT tot het aanmoedigen van de technologische innovatie en specificeert zijn opdrachten. Voor de uitvoering van zijn opdrachten sluit het IWT een beheersovereenkomst af met de Vlaamse regering, waarvan het voorontwerp aan het Vlaams parlement wordt voorgelegd. Binnen het kader van deze beheersovereenkomst krijgt het IWT meer verantwoordelijkheid. De Raad van Bestuur van het IWT wordt aangepast, in het bijzonder wat betreft de aanduiding van de voorzitter.

2.8. Het decreet bevat ook twee bepalingen betreffende de VITO. De bevoorrechte positie van de GIMV bij valorisering van VITO-kennis wordt opgeheven en een aantal belemmeringen voor de concrete valorisatie van VITO-kennis in ondernemingen worden weg genomen.

ADVIES

ALGEMEEN

1. De VRWB wenst vooreerst te herinneren aan eerdere VRWB-aanbevelingen¹² inzake het Vlaams innovatiebeleid. Daarin onderschrijft de VRWB dat innovatie breder is dan wetenschappelijk en technologisch onderzoek. Het vertalen van onderzoeksresultaten naar innovatie kan enkel slagen als het wordt opgevat als een proces waarbij verschillende kenniselementen gecombineerd worden in een voor de betrokken organisatie ideale mix. Deze elementen kunnen betrekking hebben op technologie-inzichten, vorming en opleiding, arbeidsorganisatie, marktinzichten, HRM, netwerking, ... De Raad merkt op dat Innovatie niet alleen een uitdaging moet zijn voor de bedrijfswereld, maar ook voor de overheid, het onderwijs en de social-profitsector.

2. De VRWB onderschrijft in het bijzonder dat het voorliggende voorontwerp van decreet het overheidsbeleid voor aanmoediging van het wetenschappelijk-technologisch onderzoek verbreedt naar de bevordering van de technologische innovatie.

3. Maar de VRWB meent dat dit decreet slechts één onderdeel kan zijn van het gehele innovatiebeleid dat de Vlaamse regering kan voeren. Daarnaast moet de Vlaamse regering op geïntegreerde wijze ook de nodige stimulerende maatregelen nemen, voor wat betreft de uitdagingen op het vlak van de elementen vermeld onder aanbeveling 1. Het voorontwerp van decreet biedt trouwens de mogelijkheden om hier soepel op in te spelen.

HET BELEIDSPLAN

4. De VRWB onderschrijft de idee om het beleid voor de aanmoediging van de technologische innovatie te schragen met een periodiek beleidsplan, dat na raadpleging van de VRWB en de SERV voorgelegd wordt aan het Vlaams parlement. De VRWB

---

¹ Advies bij de beleidsbrief 'Wetenschaps- en Technologiebeleid in Vlaanderen - Beleidsprioriteiten 1997' dd. 24 april 1997.

² Aanbeveling bij het Groenboek over Innovatie van de EU-commissie: Kritische prioriteiten voor de Vlaamse regering dd. 6 december 1996.

beveelt aan om voor dit periodiek beleidsplan in een continue mogelijkheid voor bijsturing te voorzien.

5. Het beleidsplan moet uitgaan van een innovatierapport waarin een inventaris wordt opgesteld en een analyse wordt uitgevoerd van de actuele toestand inzake technologische innovatie in Vlaanderen. Het rapport zal tevens de knelpunten op het vlak van innovatie moeten detecteren en mogelijke scenario's aangeven inzake innovatie en de invloed op werkgelegenheid en andere maatschappelijke uitdagingen.

6. Op basis van onder meer dit innovatierapport moet dan een innovatiebeleidsplan worden opgesteld, waarin aandacht wordt besteed enerzijds aan alle aspecten van het overheidsbeleid ten aanzien van innovatie, en anderzijds ook de impact wordt nagegaan op de innovatie van het overheidsbeleid in andere bevoegdheidsdomeinen.

De VRWB onderschrijft verder de bepaling van het voorontwerp van decreet dat het beleidsplan voorstellen dient te bevatten voor het bijsturen en aanpassen van de instrumenten en/of financieringsmechanismen. Dit zal de Vlaamse regering immers toelaten een dynamisch en flexibel technologisch innovatiebeleid te voeren in functie van de wijzigende noden van het socio-economische weefsel.

7. In een derde fase zal het beleidsplan tenslotte uitmonden in het opstellen van een programma waarin de voorgestelde acties concreet worden uitgewerkt.

FINANCIËLE STEUNMECHANISMEN

8. Voor de invulling van de uitvoeringsbesluiten m.b.t. de financiële steun aan (1) projecten voor ontwikkeling en aanwending van wetenschappelijk-technologische kennis, op initiatief van bedrijven, (2) projecten voor de ontwikkeling van wetenschappelijk-technologische kennis, de verspreiding en/of de ondersteuning ervan, op initiatief van niet-commerciële samenwerkingsverbanden tussen bedrijven, instellingen en/of organisaties, en (3) steun aan de interface-activiteiten van de Vlaamse universiteiten, verwijst de VRWB naar de VRWB-aanbeveling³ van 6 december

---

³ Aanbeveling bij het Groenboek over Innovatie van de EU-commissie: Kritische prioriteiten voor de Vlaamse regering dd. 6 december 1996.

1996 en het VRWB-advies van 24 april 1997⁴. In het bijzonder wenst de VRWB volgende aanbevelingen in herinnering te brengen:

>> Uit de VRWB-aanbeveling³ van 6 december 1996:

5. Vertrekkende van de eigenheid van het economisch weefsel moet het IWT dan ook **een portfolio van projecttypes en aangepaste instrumenten** uitwerken en aanbieden. Bestaande ondersteuningsinstrumenten en projecttypes voor industrieel onderzoek (autonome en adviserende functie van het IWT, prototypes, IMEC, VITO, VIB, ...) dienen bestendig aan de doelstellingen getoetst te worden en naar prestaties geëvalueerd. Daarnaast is er behoefte aan een **geëigend instrument voor continu strategisch basisonderzoek** met economische finaliteit op lange termijn, dat geconcipieerd wordt vanuit strategische overwegingen. Dit geëigend instrument is te verkiezen boven tijdelijke ad hoc impulsacties.

De VRWB en in het bijzonder zijn commissie Technologiebeleid, zouden kunnen en moeten een belangrijke rol spelen in het uitzetten van strategische onderzoeksdomeinen in Vlaanderen, op basis van inzichten in toekomstige noden en te verwachten technologische evoluties.

Verder moet een bijzondere aandacht uitgaan naar het ontwikkelen van geschikte mechanismen **om het omzetten van wetenschappelijke vindingen in nieuwe producten en processen** financieel te ondersteunen.

6. Mechanismen moeten worden versterkt die de link leggen tussen onderzoek en innovatie.

Het aangekondigde Vlaamse kader **voor collectief onderzoek en technologische netwerking** zal ondermeer hierop een passend antwoord moeten geven door te vertrekken van de **volgende basisprincipes:**

*uitwerken van een strategische langetermijnvisie door de collectieve en gelijkgeschakelde centra en andere netwerkorganisaties, welke vertrekt van de effectieve vraag inzake technologische expertise van de ondernemingen;

*uitwerken van een voortschrijdend meerjarenprogramma voor O&O met op regelmatige basis een globale evaluatie in termen van effectieve relevantie en kwaliteit van de activiteiten voor ondernemingen en dienstverlenende organisaties in de betrokken (sub)sector en/of netwerk. De vraag in de markt moet het centrale uitgangspunt zijn.

*co-financiering van de activiteiten door de overheid op basis van een aantal output-indicatoren zoals bijvoorbeeld de

---

⁴ Advies bij de beleidsbrief 'Wetenschaps- en Technologiebeleid in Vlaanderen - Beleidsprioriteiten 1997' dd. 24 april 1997

evolutie van de inkomsten uit het bedrijfsleven, de evolutie van de deelname aan EU-programma's, het aantal product- en procesinnovaties daadwerkelijk gerealiseerd in de ondernemingen, enz.

>> uit het VRWB-advies van 24 april 1997⁵:

5.18. De VRWB onderschrijft de intentie van de minister-president om het beleid ter **stimulering van netwerken en clusters** verder in te vullen. De VRWB pleit voor het verder uitbouwen van samenwerkingsverbanden en brede netwerkvorming tussen bedrijven actief in dezelfde domeinen.

5.19. Het is wel belangrijk om erover te waken dat **de cluster als instelling niet zelf onderzoeksactiviteiten** opzet, maar wel de betrokken bedrijven aanmoedigt gezamenlijke onderzoeksprojecten te ondernemen. De clusters moeten O&O-projecten coördineren, niet zelf uitvoeren.

5.20. De VRWB is van oordeel dat de Vlaamse overheid in haar steun voor de **Collectieve Centra** voldoende attent moet zijn voor de doelmatigheid van deze steun voor de betrokken sector. Deze doelmatigheid is sterk verbonden met het beleid van elk collectief centrum ten aanzien van valorisatie en technologiediffusie. Net zoals bij alle andere instituten is regelmatig een grondige doorlichting nodig.

5.21. De VRWB onderschrijft dat het mank loopt wat betreft het **omzetten in industriële en maatschappelijke toepassingen** van de wetenschappelijke resultaten, voortspruitend uit het onderzoek, waarvoor Vlaanderen in het algemeen internationaal goed scoort. Er moeten dringend initiatieven hieromtrent ontwikkeld worden of bestaande acties en instrumenten versterkt.

5.22. Het aangekondigd innovatiedecreet zal het wettelijke kader hiervoor moeten aanpassen. O.m. **een betere stroomlijning van de grote waaier aan intermediaire structuren** is aangewezen.

Ook de interfacediensten van de kenniscentra en meer bepaald van de universiteiten, moeten hierin een gepaste rol kunnen spelen. Het is immers aangewezen dat elk kenniscentrum open staat voor samenwerking met bedrijven en andere centra. Eén van de bestaande organisaties zoals bv. **het IWT zou de draaischijfrol** moeten vervullen tussen bedrijven en kenniscentra.

---

⁵ Advies bij de beleidsbrief 'Wetenschaps- en Technologiebeleid in Vlaanderen - Beleidsprioriteiten 1997' dd. 24 april 1997

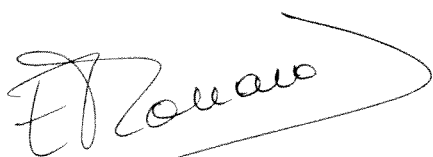
9. Conform de decretale bepalingen (art.3, §4 van het Decreet van 15 december 1993 tot oprichting van de VRWB), herinnert de VRWB eraan dat de Raad vooraf verplicht moet worden geraadpleegd over deze uitvoeringsbesluiten.

HET IWT

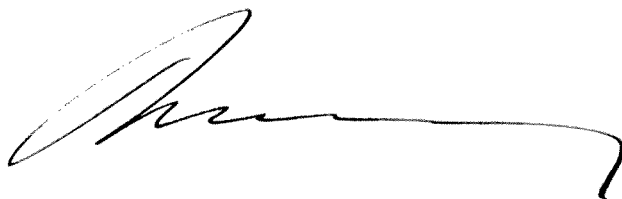
10. De VRWB is verheugd dat de Vlaamse regering ondubbelzinnig opteert voor het IWT als dé instelling, waarop zij een beroep doet voor de aanmoediging van de technologische innovatie.

11. Het IWT, dat in het verleden genoegzaam bewezen heeft over de nodige competenties te beschikken om zijn opdrachten efficiënt uit te voeren, krijgt nu een verbrede opdracht en bovendien meer autonomie. De VRWB is van oordeel dat de Vlaamse regering via het afsluiten van een beheersovereenkomst, die moet kaderen in het voormelde beleidsplan, het IWT de nodige slagkracht moet geven om op een dynamische en flexibele wijze zijn taken voor de aanmoediging van de technologische innovatie uit te voeren.

12. De opdrachtverbreding en de grotere autonomie van het IWT houdt o.m. in dat het IWT strategische visies op lange termijn zal moeten uitwerken. Het is dan ook van groot belang dat de bedrijfswereld voldoende vertegenwoordigd is in de Raad van Bestuur van het IWT. In het bijzonder beklemtoont de VRWB dat alle leden van de Raad van Bestuur over voldoende expertise moeten beschikken zowel op het vlak van technologie als op het vlak van de bedrijfsrealiteit.

Elisabeth Monard
secretaris

Roger Dillemans
voorzitter